

[Guldberg.]

andre lande har et væsentligt svagere grundlag i vore erhvervsvirksomheder for udvikling af de efterhånden stadig mere krævende forskningsopgaver, som er nødvendige i en moderne industri, hvis man skal kunne følge med.

Resultatet er, at hvis man ser på, hvordan vores indsats af midler til varetagelse af forskning i det hele taget er fordelt, tror jeg, alle vil erkende, at man må sige, at vi ikke absolut, men forholdsmæssigt ofrer mere både af kræfter og personel på en fri forskning og grundforskning, som ikke viser sig direkte at åbne økonomiske muligheder. Det er ikke for at sige, at man ikke skal ofre, hvad man kan, på det område, men det er væsentligt, at der er en balance mellem de midler og kræfter, der kan sættes ind på dette område, og dem, der direkte kan sættes ind på at forsøge at komme frem til noget, der giver en økonomisk udvikling og fordel.

Det er et stort problem at løse ikke mindst for et land som Danmark, også af prestige-mæssige grunde, for det er jo klart, at den frie forskning allerede i sin frihed og også den prestige, der er knyttet dertil, vil være en meget stærk konkurrent for den mere bundne, udpræget erhvervsmæssige forskning. Sådan må det være, og vi har altså brug for at finde veje til at gøre det mere tillokkende at styrke en udvikling i retning af selv at arbejde direkte i virksomhederne med opgaver, som kan give praktiske resultater.

I den forbindelse kan man jo også, og det vil jeg gerne benytte denne lejlighed til, sige, at det vel nok var ønskeligt, om vi her i Danmark med de mange opgaver, selv om vi nu har nogle års erfaringer med rådgivningen fra det teknisk-videnskabelige forskningsråd, i højere grad blev i stand til at koncentrere os om, hvorledes man kan formidle og udnytte allerede bestående viden.

Jeg mener også, at det, fordi vi har de begrænsede hjælpemidler både økonomisk og personelt, er nødvendigt at overveje mulighederne for — i hvert fald inden for dette område — at få opstillet lidt af en forskningspolitik; det er uhyre vanskeligt at vælge, men vi er nødt til at vælge, og jeg vil gerne benytte lejligheden til at hen-

lede undervisningsministerens opmærksomhed på noget, som jeg nu er sikker på at han kender i forvejen. I andre lande har man jo gjort visse forsøg, der har været mere eller mindre vellykkede, men det er mit indtryk, at man i Norge på en meget hurtig og forbløffende billig måde har haft held til at få en tværgående analyse inden for de erhvervsområder, vi her taler om. Det må være et meget nyttigt grundlag, og jeg så meget gerne, at vi havde noget lignende i Danmark. Jeg går ud fra, at vi får lejlighed til at drøfte dette lovforslag i et udvalg, håber, at vi så dér kan se lidt nærmere på dette spørgsmål.

Selve lovforslaget sigter jo så direkte på det ganske enkle, som også går helt efter den retningslinje, jeg her har erklæret at vi er tilhængere af, nemlig at udviklingen må kunne foregå inden for virksomhederne selv. Det må gøres gennem en støtteordning, uden at det giver direkte indgreb og indflydelse. På den anden side må det også være således, at risiko og fortjeneste bliver rimeligt fordelt. Jeg tror, man har fundet den nødvendige balance derved, at den, der vil bevare retten, også kommer til at betale, men at vi i de tilfælde, hvor der måske ikke kommer noget direkte anvendeligt ud af det, må være med til at dele risikoen. Det er, så vidt jeg kan se, den eneste måde, man kan gøre det på, og det eneste kriterium, man har for bagefter at bedømme, om det nu var af økonomisk værdi eller ej.

Jeg vil altså anbefale lovforslaget til velvillig behandling, men vil gerne have lejlighed til at drøfte nogle af disse spørgsmål lidt nærmere.

Knud Thomsen: Det foreliggende lovforslag angår jo udlån af statsmidler til det industrielle erhvervsliv, og dette bevirker i sig selv givetvis, at det konservative folkeparti ser noget forsigtigt herpå.

På den anden side indebærer fremsættelsestalen, bemærkningerne og selve lovteksten en klar erkendelse af det forhold, at Danmark er et lille land, og at de latente forskningsmuligheder, der måtte være, bør kunne udnyttes i et vist samvirke mellem staten og det private erhvervsliv. Det ser vi derfor i dette tilfælde med velvillig sympati på.

I begyndelsen af bemærkningerne er-